Num: 39.

GAZETA WARSZAWSKA.

W SOBOTĘ DNIA 14. MAIA ROKU 1774.

Z Warſzawy dnia 14. Maja.

Na Seſſyi Seymowey, na dzień wczorayſzy przypadłey, tenże Seym zalimitowany ieſt do dnia pierwſzego Października; dla dania czaſu Prześwietney Delegacyi, do zakończenia rozpoczętych ſwoich czynności.

Ichmość Panowie Delegaci do Majeſtatu od Trybunału Mińſkiego, *Lacki* Trocki i *Szemeſz* Smoleńſki Deputaci; przybywſzy w tych dniach do tuteyſzego Stołecznego Miaſta mieli publiczną Audyencyą u Króla Imci Pana Naſzego Miłościwego.

Ieymość Pani Maryanna z *Młockich Rogowſka* Chorążycowa Warſzawſka, uczyniwſzy przykładne do wieczności przygotowanie, w ſamym ieſzcze młodości kwiecie, z wielkim

żalem Familii swoiey, dnia dzisieyszego w tuteyszym Mieście z połogu umarła; którey śmierć tuteyszych Kościołów dzwony ogłaszaią.

Z WŁOCH.

Z Rzymu dnia 2. Kwietnia.

Oyciec Swięty z Zgromadzeniem Kardynalskim był przytomnym na wszystkich Wielko-tygodniowych Kościelnych smutnych pod te dni Lamentacyach i obrządkach. Xiąże Imć *de Cumberland* przypatrował się ciekawie, wszystkim tym uroczystościom. A że pomieniony Xiąże, miał wolą, na nieiaki czas *incognito* wyiachać do *Neapolu;* zatym owę okazałą Kawalkatę, iaka zwykła bywać w dzień *Zwiastowania Nayświętszey Panny;* odłożył Oyciec Swięty na Niedzielę przewodną, dla ukontentowania tym wspaniałym widokiem Xiążęcia Imci: dla którego też, kazał tegoż dnia wspaniałemi ogniami oświecić Kopułę Kościoła *S. Piotra.* Dnia 29. Marca tenże Xiąże Imć wyieżdżał z Xiążęciem *Aldebrandini* do *Civita-Vechia;* gdzie na Maytków Papieskich Batów, rozdać kazał 70. Czerwonych złotych. Papież, iak uważamy, pełen iest ludzkości dla wszystkich Cudzoziemców, a mianowicie dla *Anglików;* iakoż gdy się dowiedział, że Xiężna *de Bedford* niemogła tu dla siebie znaleść przyzwoitego mieszkania, gdyż wszystkie są teraz pozaymowane; posłał do Xiążęcia *de Bracciano* prosząc go, aby dla tey Damy ustąpić chciał Pałacu zamówionego dla Kardynała *Visconti:* gdy zaś pomieniony Xiąże pokazał w tym nieco trudności, Oyciec Swięty upewnił go, że ieżeliby Kardynał *Visconti* wprzód przyiachał z *Wiednia*, nimby Xiężna *de Bedford* wyiachała z *Rzymu*, tedy mu wyznaczy mieszkanie w *Quirinale.*

Z Bastyi dnia 5. Kwietnia.

Owe 6. Regimentów, które nam tu od nieiakiego czasu obiecuią, a teraz iuż wkrótce spodziewać się nam ich każą, na ten koniec (iak mówią) tu idą: aby poskromili znaczną liczbę tuteyszych Rodakow, niechcących płacić nowo ustanowionych podatków. Ale to iest tylko pogłoska; to pewnieysza, że liczba Rozboynikow mocno się pomnaża, i wiele czyni trwogi. Woluntaryuszowie iuż się teraz nienarażaią tak śmiało wściganiu ich, iak przedtym; bo nie są w liczbie wystarczaiącey, ani do dania im odporu, ani tym bardziey do wyrugowania ich z mieysc obronnych, które posiedli. O-

ſtatnią razą przeſyłaiąc bagaże i rynſztunek Woyſkowy do *Corto*, trzeba było Konwoy 500 ludzi wyſłać. Dla tego podobno owemi 6. Regimentami wzmocnieni być mamy.

Z Rzymu d. 16. Kwietnia.

Ieden z Kleryków *przeſzło-Jezuickich* tu ſię znayduiący (który przedtym uczył Grammatyki w *Collegium Rzymſkim*) chcąc ſię wyświęcić na Kapłańſtwo, piſał do pewney Dyecezyi Biſkupa, Paſterza ſwego, proſząc o *Dimiſſoriales* Odpiſał mu Biſkup w ten ſens: Byłeś przedtym Iezuitą, zaczym na Kapłańſtwo święconym być nie możeſz. Zaſmucony tą odpowiedzią Kleryk, pokazał ten liſt pewnemu łaſkawemu na ſię tuteyſzemu Prałatowi; który znalazł pogodną porę ukazania tegoż liſtu ſamemu Oycu Swiętemu. Ten Liſt przeczytawſzy Ociec Swięty, rzekł: *Ja wſzyſtkich Iezuitów uczyniłem zdolnemi do Infuł i Kardynalſkich Kapeluſzow; zacóż im bronią święcenia na Kapłańſtwo?* O tym gdy tenże Prałat, z rozkazu ſamegoż Oyca S., oznaymił Biſkupowi; natychmiaſt przyſłane były *Dimiſſoriales* dla owego Kleryka. „ Ta acz pewna Gazeta, aby kogo do prędkiego nazbyt, a tym ſamym często zawodnego, Wakanſow ſzperania, przeglądania i kalkulowania nie pobudziła, a zawiedzionych narzekania na ſiebie nieſprowadziła; przypomina dawne owe dwa wierſze na *Szlachcica Polſkiego* napiſane. *

Z NIEMIEC.

Z Wiednia d. 9. Kwietnia.

W ſobotę przeſzłą, o godzinie 9 zrana, wſzczął ſię ogień w *Dürnkrut*; którym więcey 30. domów w perzynę poſzło. W poniedziałek zaś naſtępuiący, po pułnocy, drugi takowyż zdarzył ſię przypadek; w *Zircerdorff*, gdzie całe prawie Miaſto poſzło w popioł, z Klaſztorem Xięży *Franciſzkanow*, tak że i ſzpiżarni nawet ſwoiey uratować niemogli, i dziś nietylko gdzieby mieſzkali, lecz ani nawet cóby iedli niemaią. Dwor naſz z *Ruſi* tak *Uniackiey* iako i *Nieuniackiey* w *Węgrzech*, ktorey tam liczą na 750,000. duſz, ma poczynić

---

* *Wſzelkie prawo, brać wſzyſtko, wolność mi nadało:*
Lecz żadnego nie czytam, by mi dać kazało.

dzielnice i poddać one pod Zwierzchność dziesięciu Biskupow. Iest też pogłoska, że liczba Klasztorow Zakonnych, ma bydź w tym Królestwie zmnieyszona.

Z FRANCYI.

Z Paryża dnia 12. Kwietnia.

Król Jmć chcąc okazać Xiężniczce *Krystynie de Saxe* Siestrze *Delfinowy* Jeymci ów szacunek i poważanie, w iakim ią ma zawsze; przed iey wyiazdem z *Wersalu* do *Remiremontu*, gdzie iest Xienią Kanoniczek, posłał przez Xiążęcia *de Aiguillon* znaki Orderu nowego przez wzgląd na iey osobę ustanowionego; z otwartym Listem Przwileiu, mocą którego urzędniczki Kapituły *Remiremontskiey*, maią używać w swych Orderach Krzyża na wzor Orderu *Swiętego Ducha*, na wstędze czerwoney z brzegami błękitnemi; inne zaś Kanoniczki, niemaiące żadnego urzędu, będą tenże nosiły Order, ale na wstędze cale czerwoney bez żadnych odmiennych brzegow.

Z Paryża dnia 15. Kwietnia.

Biskup *de Trichonium* poświęcony iest na swe Biskupstwo w Kościele Parafialnym Królewskim *S. Ludwika* przez Biskupa *de Dax*, w Assystencyi Biskupów *de Periguenx* i *de Quimper*. U Xiążęcia *de Soubise* Marszałka Francuskiego, często się zgromadzaią na rady Generałowie i Inspektorowie Kawaleryi, dla roztrząsania sposobow nowego munsztru, ułożonego wedle wynalazku Barona *de Pirch*; który zgadza się z owym munsztrowania się sposobem, w iakim iuż pomyślnie wyćwiczona iest Infanterya.

Z rady czterech Marszałków *Francuskich*, takie wyniknęło ustanowienie tyczące się Artyleryi: aby harmaty do szturmu i oblężenia służące, też same były, które są zrobione wedle przepisow Pana *Valliere*; harmaty zaś polne, aby były z porządzone na wzór dany od Pana *Gribauval*. Wedle tego ustanowienia, wkrótce ma wyniść rozporzadzenie Artyleryi; przez które, rozporządz nie uczynione w Roku 1772. po wielkiey części będzie odmienione: to zaś nowe bardziey się zbliżać będzie do rozrządzenia uczynionego w Roku 1765. za Ministrowstwa Xiążęcia *de Choiseul*.

Na dwa tysiące Rzemieślników użyto teraz do zakończenia *Louvre*; którego dokonanie dla zalety sztuki, dla ozdoby tey Stolicy, i dla sławy Narodu, od tak dawnego czasu było pożądane.

Num: 39.

SUPLEMENT
DO GAZETY WARSZAWSKIEY.
W SOBOTĘ DNIA 14. MAIA ROKU 1774.

Z Stutgardu dnia 10. Kwietnia. Z Listów odebranych od *Dunaiu* dowiedzieliśmy się, że Cesarz Imć nie ma woli odnawiania traktatow swych z *Portą*; chyba pod tym obowiązkiem, ieśli *Porta* odda Domowi *Austryackiemu Belgrad* i *Serwią*, Z tąd wnosić chcą niektorzy, że *Austrya* zamyśla złączyć swoie siły przeciw *Porcie* z *Rossyą*; ale czy to iest w rzeczy samey, czas pokaże.

Z Wiednia dnia 13. Kwietnia. Spodziewamy się tu wkrótce w Charakterze Posła extraordynarynego od *Porty*, *Suleimana Effendi* Podskarbiego Nadwornego dzisieyszego Sułtana, a Syna Nieboszczyka Wielkiego *Wezyra*. Zdatność iego, do Urzędu Ministrowskiego chwalą ci, którzy go znaią. Na dzień iutrzeyszy ma iuż przybyć do *Semlinu*: gdzie Pan *de Bin* Sekretarz Kancellaryi Stanów, ma rozkaz, aby go z należytą czcią przyiął. Tu tym czasem gotuią dla niego mieszkanie w Pałacu pod *Lwem złotym*; z którego mieszkańcy iuż się wynoszą.

Z Londynu dnia 12. Kwietnia. Dnia 8. tego miesiąca, *Towarzystwo Indyiskie* zgromadziło się na swe posiedzenie, dla roztrząśnienia dawniey wynikłego zamysłu względem wyznaczenia płacy dożywotniey Kommendantom okrętow swoich, którzy niemaią innego sposobu do uczciwego obeyścia.

Wielu było, którzy ten zamysł iako pełen sprawiedliwości i ludzkości pochwalili; mieniąc, że to iest z zaszczytem Towarzystwa, gdy ci, którzy dla niego do umoru pracuią, na całe życie do uczciwego wyżywienia będą opatrzeni. Byli iednak tacy, którym się ten zamysł zdał niewczesny; ile w czasie teraznieyszym, którego Towarzystwo myślić powinno o sposobach zebrania pieniędzy pożyczonych od *Gubernium*, dla utrzymania dalszego dla siebie kredytu. Z tym wszytkim, po długich sporach, ustanowiono na koniec, aby *Towarzystwo Indyiskie* corocznie 3000. funtow sterlingow rozdawało na Kapitanow okrętow swoich, tych, ktorzy od dnia 1. Kwietnia, Roku 1774. bez służby dla ztarganych sił pozostali; w ten sposob przypadnie na każdego z nich po 200. funtow Sterlingow: nie wprzod iednak każdy z nich nabędzie prawa do tey roczney płacy, aż dowiedzie, że nad 6000. funtow Sterlingow nie ma więcey swoiego maiątku.

Na okręcie Krolewskim *Linx* zwanym, przyszła tu wiadomość, że gdy Kawaler *Payne* z znacznieyszemi Osobami z Wysp *Antique* i *S. Katarzyny* pod Konwoiem 4. Okretow Woiennych przybywszy do Wyspy *Tortola*, wysłał bat, który miał przy pomienionych 4 okrętach, do *Jean de Porto-Rico*, z oznaymieniem Wielkorządcy *Hiszpańskiemu*, iż bierze w dziedzictwo Imieniem Krola Imci *Angielskiego* Wyspę *des Ecrivisses* położoną na przeciw Wyspy *de St: Croix*; Generał *Hiszpański* z żadną przeciw temu nieodezwał się przeszkodą. Wnoszą z tąd niektórzy, że miedzy Dworem *Madryckim* i *Londyńskim* uczyniona iest taiemna zmowa; mocą którey, *Hiszpania* ustępuie *Anglii* całey Wyspy *de Porto-Rico*: *Anglia* zaś ma ustąpić *Hiszpanii* Wyspow *Falklandskich*. Cóżkolwiek bądź, to iest rzecz pewna, że *Hiszpania* niemoże wesołym okiem patrzyć na to, iż *Anglia* pomienione Wyspy posiada; z których w czasie woyny mogłaby znacznie szkodzić handlom i dzierżawom *Hiszpańskim* w *Ameryce południowey*. Kuryer przybyły od kilku dni z *Petersburga* przywiózł tu Listy znaczney wagi do Pana *Gunning* Ministra tuteyszego, względem zamysłów Imperatorowy Ieymci, tyczących się obowiązkow, pod któremi ma być

zawarty pokoy z *Portą Ottomańſką*. Przybiegł też tu drugi Kuryer z *Madrytu* z Liſtami od Hrabi *Grantham* Poſła od naſzego u *Hiſzpańſkiego* Dworu; ale co ſię w nich zawiera ieſzcze niewiemy: wnoſzą iednak niektórzy, że w nich zawarte ſą okoliczności tyczące ſię przerzeczonych Wyſpów zamiany.

Z Neapolu dnia 5. Kwietnia. Gdyśmy rozumieli, że rozruchy *Palermitańſkie* zupełnie iuż ucichły, dowiedzieliśmy ſię, że tam lud na nowo zbuntowany bierze ſię do broni, i żadną miarą rozkazom Margrabiego *Fogliani* Vicereia ſwego (które im przyſyła z *Meſſyny*) poſłuſznym byc niechce. Poſpólſtwo przymuſza Imci Xiędza *Filingien* Arcy-Biſkupa, aby ſprawował nad nim Urząd Wielkorządcy, i nazywa go *Szefem* Monarchii *Sycyliyſkiey*. Rząd tuteyſzy zupełne w tey ſprawie zachowuie milczenie; ale ſpodziewać ſię trzeba, że z tey ciſzy wyniknie ſtraſzliwa burza na lud *Palermitańſki*, w ten czas gdy ſię iey naymniey ſpodziewać będzie. Iakoż tę uzbraiania Woyſk, ktore dziś czynią w *Ferroli* w *Kartainie* i w *Barcellonie*, nie inne maią zamierzenie, tylko aby buntownicy *Palermitańſcy* z czaſem ukarani byli ſurowie.

Z Werſala dnia 14. Kwietnia. Dnia onegdayſzego Hrabia *de Laſci* Feld-Marſzałek Woyſk Ceſarſkich i Prezydent Rady Nadworney Woienney, miał ſzczęście być prezentowanym Królowi Imci i Familii Królewſkiey.

Z Petersburga dnia 22. Marca. Z Min naſzych *Syberyiſkich*, przywieziono tu w Srebrze 1200. Pudow, w Złocie zaś około 50. Pudów; z czego bić iuż zaczęto monetę ſrebrną i złotą w Miennicy naſzey.

DONIESIENIE z WARSZAWY DNIA 14. MAIA.

Podaie ſię do wiadomości wſzyſtkim, iż przez łaſkawie nadany od J. K. Mci P. N. Mił: Przywiley, *w Mieście przedtym* Piaſki, *teraz zaś*, Nowy Kazimierz *zwanym*, *pod Miaſtem* Lublinem

leżącym, nowo-erygowany Walny Iarmark, na Zielone Swiątki ma ſię corocznie poczynać i trwać przez cały tydzień. Na który to Iarmark Kupcom wſzyſtkim tak Kraiowym, iako i Oryentalnym, i innym Zagranicznym, z Końmi, Wołami, i wſzelkiego gatunku Towarami, tak do wiktuału, iako też negocyacyi ſłużącemi, równie Rzemieślnikóm z rękoczynnemi Towarami ſwemi przyieżdzaiącym, Wolność przedawania i wſzelkiey podług upodobania i potrzeby Negocyacyi, przy zupełnym beſpieczeńſtwie, ieſt nadana. Oczym tychże w ſzczególności ninieyſzym upewniaią Obwieſzczeniem.

....

Dworek murowany z meblami, z ſtaynią i wozownią na Ulicy Królewſkiey podle Pałacu JJ. WW. Dębowſkich, znayduie ſię do naięcia od Swiętego Iana. Tenże ſam Dworek każdego czaſu ieſt do ſprzedania z przyległym do niego Ogrodem, Officyną murowaną i Dworkiem drewnianym; w tymże Dworku znayduią ſię marmur biały Genueńſki item czerwony i czarny do ſprzedania. Ktoby zupełnieyszą chciał mieć wiadomość, ma ſię udać do Imci Pana Plercha na Muranowie na przeciw Pałacu Ieymci Pani Pułkownikowey Fontany mieſzkaiącego.

....

Juryzdykcya Kapituły Warſzawſkiey i Dziekańſka donoſi publico, iż przed lat kilkunaſtu, Jadwiga Zona niegdy Franciſzka Hilke Siodlarza Obywatela teyże Juryzdykcyi, ſam zaś Hilke w Roku przeſzłym bez-dzietnie umarli, po których legitima na Sukceſſorow ich Prawem ſpada, dla odebrania tey zapozywa taż Juryzdykcya namienionych Sukceſſorow ieśli ſię znayduią i onym ſtawić ſię u Sądu ſwego iuż po dwukrotnym obwieſzczeniu w czaſie iednego Mieſiąca nakazuie, a to pod utratą Legitymy i przyſądzeniem oney, temu, komu z przepiſow Prawa w niedoſtatku Sukceſſorow należy.

....

Sądzi ſię tu w Warſzawie Proceſs względem Subſtancyiki po Godfrydzie i Ianie Tobiſzach, ieżeliby więc iacy Sukceſſorowie tychże znaydowali ſię, niech ſię odzywaią do Jegomości Pana Watſona Patrona Sądów Marſzałkowſkich Koronnych, na Pocztę Warſzawſką.